

BRIEVEN UIT DEN VREEMDE

INTERNATIONAAL CONGRES VOOR MICROBIOLOGIE

TE KOPENHAGEN, 20—26 JULI 1947

Van 20 tot 26 Juli werd te Kopenhagen het vierde Internationale Congres voor Microbiologie gehouden. Waren bij het vorige, in September 1939 te New York bijeengekomen congres de zo juist begonnen oorlogshandelingen de oorzaak, dat vele Europeanen afwezig waren, thans maakten de transportmoeilijkheden het aan vele Amerikanen onmogelijk hun op het programma aangekondigde voordrachten te houden. Helaas ontbrak ook Rusland. Dat Nederland 74 afgevaardigden kon sturen, was mede te danken aan hiervoor door de U.N.E.S.C.O. en de ROCKEFELLER Foundation beschikbaar gestelde gelden. Voor velen was dit de eerste gelegenheid de verfrissing van een reis buitenslands en een internationaal contact weer te ondergaan. Diegenen, die de reis per trein ondernamen, werden geconfronteerd met de schade veroorzaakt door de geallieerde luchtvloten, welke zij, misschien met voldoening, Oostwaarts hadden zien trekken. Het oponthoud in Osnabrück, Bremen en Hamburg gaf een kleine indruk van de materiële en morele verwoesting en hoe hier een jeugd zonder toekomst opgroeit. Een trein met aan Noord-Afrikaanse en Russische fronten gemaakte krijgsgevangenen, met takken versierd te midden der ruïnes terugkerend, accentueerde de tragiek van het Duitse volk.

Als contrast hiermee is Denemarken vermoedelijk het het minst door de oorlog getroffen land, dat een Duitse bezetting had. Melk, room, kaas, eieren vrij tegen matige prijzen, maken, dat, al moge een aantal producten meer of minder sterk gerantsoneerd zijn, de Deense bevolking er opmerkelijk welvarend uitziet. Een onbeschadigde stad en land met goed geklede mensen deed hier bij zeer geslaagde excursies en ontvangsten ten stadhuize en elders de oorlog gemakkelijk vergeten.

Het Congres stond onder voorzitterschap van MADSEN, den directeur van het beroemde Kopenhaagse Statens Serum Institute en was verdeeld in 9 secties, waarvan de medici in hoofdzaak die over: 1e. algemene microbiologie met als hoofdonderwerp antibiotica; 2e. medische en veterinaire bacteriologie met als onderwerpen diphtherie, kinkhoest, pathogene streptococci, tuberculose en brucellose; 3e. virussoorten en virusziekten met als hoofdonderwerpen influenza en poliomyelitis; 4e. serologie en immunologie met als onderwerpen mechanisme van immuniteit, physische en chemische eigenschappen van antigenen en antilichamen, bacteriophage; 5e. variatie en mutatie, bezochten. Twee der vier overige secties werden door Nederlanders gepraesideerd, te weten prof. JOH. WESTERDIJK en prof. A. J. KLUYVER.

Het was natuurlijk niet mogelijk bij al deze tegelijk vergaderende secties aanwezig te zijn, zodat dit verslag een zeer persoonlijk karakter draagt.

De sectie over antibiotica werd geopend door FLEMING, die een zeer groot gehoor trok. Deze wees erop, dat penicilline nog steeds door zijn ongiftigheid en krachtige werkzaamheid bovenaan staat.

Voor de titratie van penicilline in bloed beval hij een micro-methode aan in capillaire buisjes. Voorts besprak hij de veel grotere moeilijkheden, welke zich bij het werken met streptomycine in het laboratorium voordoen. Vele andere antibiotica en chemotherapeutica werden door de ontdekkers of anderen onder de aandacht van het gehoor gebracht. HINSHAW deed verslag van de opmerkelijke uitkomsten, met streptomycine bij tuberculose in de MAYO Clinics verkregen. Hij liet niet na te wijzen op de vele mislukkingen en gaf een overzicht van de aandoeeningen en stadia, welke het meest voor de behandeling in aanmerking komen, en hoe met behulp van dit antibioticum het terrein voor chirurgische ingrepen bij longtuberculose aanzienlijk kan worden vergroot. RENÉ DUBOS, een zeer opmerkelijke figuur, die er in geslaagd is tuberkelbacillen in een oleïnezuur bevat,

tende voedingsbodem reeds in drie dagen te laten groeien, wees op het verschil in groeiwijze van niet en wel virulente tuberkelbacillen en deed mededeling van de zeer grote vatbaarheid voor tuberculose, van de muizenstammen dba en andere gekleurde rassen, indien men deze op een bepaalde wijze voedt.

In de sectie over diphtherie was het belangrijk de gegevens uit een aantal Europese landen gedurende de oorlog te vernemen, om deze te kunnen toetsen aan de waarnemingen in Amsterdam, door schrijfster medegedeeld. Bij het onderwerp kinkhoest zullen vele Nederlanders met mij getroffen zijn door de achterstand op dit gebied in ons land. Zowel door prophylaxe met behulp van vaccinaties als door behandeling van zieke zuigelingen met hyper-immuunserum van gevaccineerde volwassenen heeft men in Engeland (R. CRUICKSHANK) en in de Verenigde Staten (STUART MUDD) belangrijke successen geboekt. Sommige streken van de Verenigde Staten werden zo goed als vrij van kinkhoest; de sterfte der zuigelingen met kinkhoest daalde door deze therapie zeer aanzienlijk. Met een specifiek agglutinoëen kan men door middel van een allergische reactie de onvatbaarheid voor kinkhoest aantonen, hetgeen bij de keuze der te vaccineren kinderen van belang is. De vaccinatie wordt reeds bij zeer jonge zuigelingen toegepast. Zuigelingen, die aan besmetting bloot stonden, kan men met hyperimmuun serum beschermen.

Bij de tuberculose was er bijzondere belangstelling voor chemotherapeutica en antibiotica en daarnaast voor de vaccins. MALMBERG gaf verslag van de virulentie van de woelmuisstammen voor de mens naar aanleiding van secties van te voren geënte en aan andere oorzaken gestorven kinderen. Het bleek, dat de door hem gebruikte stammen van deze tuberkelbacillen voor de mens minder virulent waren dan de door BIRKHAUG gebruikte. Bij de bespreking der brucelloses behandelde VAN DER HOEDEN de tropinetest.

In de virussectie gaf ANDREWES verslag van de groot opgezette proeven over verkoudheid met vrijwilligers als proefpersonen. Zijn medewerker FULTON sprak over de moeilijkheden bij de beoordeling der uitkomsten, daar gebleken was, dat behalve bacterievrije filtraten van neus-keelspoelsels van verkouden mensen ook normaal dooierzakmateriaal in de neus gebracht bij een aanzienlijk percentage proefpersonen verkoudheid veroorzaakt. In deze sectie sprak prof. MULDER over het mechanisme van het ontstaan van een influenza-staphylococci-pneumonie bij de mens en prof. VERLINDE over een bijzonder verlopen infectie met het lymfocyttaire chorio-meningitisvirus. In de discussie wees ANDREWES er op, dat influenza-vaccinatie door de verschillen in antigene structuur voorlopig nog een academisch probleem is. Op zijn initiatief werd een commissie gevormd om te komen tot internationale samenwerking op dit gebied.

KLING sprak over de verspreiding van het poliomyelitisvirus in rioolwater. SABIN wees, naar aanleiding van de veelvuldige vondst van het virus in vliegen, verzameld in de woningen van patiënten, op de mogelijke betekenis van deze insecten voor de verspreiding van het virus.

In de sectie van serologie gaf REUBEN KAHN een overzicht van een universeel voorkomende vlokkingreactie met sera van normale mensen en dieren, volgens verschillend patroon verlopend, waarop de lueskijder bijzondere afwijkingen toont.

Bij de voordrachten gewijd aan bacteriophagie bleek naast het onderzoek van determinatie met type-specifieke bacteriophagen nog steeds belangstelling voor het wezen van de bacteriophag te bestaan. Ondanks de met de electronenmicroscopie zichtbaar te maken beelden meent FELIX, dat hun aard bepaald wordt door de specifieke antigene substantie op dezelfde wijze als het pro-enzym het enzym bepaalt. SCHOLTENS uit Utrecht sprak over de classificatie van het Vi-antigeen van *B. typhi*. Helaas miste ik de belangrijke voordracht van BOIVIN, die verslag gaf van zijn proeven verricht met colibacteriën over de mogelijkheid de antigene structuur te veranderen door middel van het desoxyribonucleïnezuur van een ander type, hetgeen in overeenstemming is met waarnemingen van AVERY bij

pneumococci. Hij opperde de theorie, dat het desoxyribonucleïnezuur in ieder geval verantwoordelijk is voor de specificiteit.

De gemeenschappelijke zittingen waren gewijd aan: 1e. de assimilatie van CO₂ (WERKMAN); 2e. virussoorten in het algemeen, door BAWDEN, die in het bijzonder de plantenvirussoorten besprak en streefde naar synthese tussen de opvattingen over hun al of niet levende aard; 3e. gisten in de moderne genetica (WINGE); 4e. antibiotica en leven door WAKSMAN, den ontdekker van het streptomycine, die onder andere wees op de betekenis van antagonist in de bodem, zodat stimulering van de groei van een antagonist bepaalde plantenziekten kan onderdrukken.

De samenkomst van dit congres gaf voorts een aantal commissies gelegenheid te vergaderen, zoals die voor nomenclatuur, die voor het in stand houden van verzamelingen van standaardcultures, de Salmonellacommissie, waaraan ook een commissie voor phaagtypering met Londen als hoofdcentrum is toegevoegd.

Het is voorts naar mijn mening van groot belang, dat dit congres in zijn slotzitting een resolutie heeft aangenomen, waarin de biologische oorlogvoering wordt veroordeeld. Moge geen microbioloog ter wereld bereid gevonden worden zijn kennis ter vernietiging van zijn medemensen te misbruiken.

Amsterdam, Augustus 1947

A. CHARLOTTE RUYS

EERSTE EUROPESE CONGRES VOOR RHEUMATIEKBESTRIJDING TE KOPENHAGEN EN AARHUS, 4—8 SEPTEMBER 1947

Het is een lofwaardig initiatief geweest, onder andere uitgaande van onzen landgenoot VAN BREEMEN, de European League against Rheumatism, dochterorganisatie van de Ligue Internationale contre le Rhumatisme, op te richten. De Europese bond is gevestigd te Kopenhagen en het lag dus voor de hand het eerste congres ook daar ter plaatse te houden. De deelneming aan het congres was zeer groot. Vertegenwoordigers van 19 Europese landen waren aanwezig, terwijl tevens gasten uit de Verenigde Staten, Canada en Egypte aan het congres deelnamen.

Meer dan 60 inleidingen werden gehouden, waarvan de referaten vóór het congres aan de deelnemers werden overhandigd. De voordrachten waren in verschillende groepen ondergebracht, te weten: 1. De aetiologie en pathogenese van polyarthritis rheum. acuta en rheumatoïde arthritis, waarbij in het bijzonder aandacht werd besteed aan de mogelijke aetiologische betekenis van den streptococcus, aantoonbaar door de serologische reacties. 2. De behandeling van rheumatoïde arthritis, in het bijzonder met goud. 3. De sociale betekenis van het reuma. 4. De bioclimatologische vraagstukken in de reumatologie. 5. Een groep van gemengde onderwerpen.

Zonder te kort te willen doen aan de waarde van andere bijdragen, wil ik enkele inleidingen hier met name noemen. Veel belangstelling bestond er voor de mededeling van VAN DAM over de invloed van inanitie en hongerodeem op het ontstaan van rheumatoïde arthritis. Spreker toonde aan, dat het ook statistisch, zijn inziens, verantwoord was verband tussen beide aan te nemen, en hij besprak de in aanmerking komende verklaringen hiervoor. Zo groot was de belangstelling, ook van de zijde van de Pers, dat 's avonds op de voorpagina van de *Berlingske Aftenavis* de photo van VAN DAM was te aanschouwen, hetgeen bij zijn landgenoten de eerste ogenblikken de vrees deed ontstaan, dat zijn opsporing werd verzocht.

Bijzonder goed was ook de voordracht van BONI uit Zürich over de sociale betekenis van reumatische ziekten in Zwitserland. Met behulp van zeer goede graphieken toonde hij de grote betekenis van het reuma aan, terwijl hij ons een uitstekend project voor de organisatie van de bestrijding in zijn land deed zien. Veel waarde hecht hij daarbij aan de verbetering van de arbeidsvoorwaarden voor de arbeidende bevolking, daar hij ervan overtuigd is, dat de aard van het werk en de omstandigheden waaronder gewerkt wordt, factoren zijn, welke mede de hoge reuma-frequentie onder de arbeiders veroorzaken.